

שיחה לבי

שיחות קודש שזכינו לשימוע מפ"ק של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת שמני

תשפ"א

•

גליון ג'

יו"ל ע"י מכון 'שיח לבי'

בישטינא

פתח תקוה ארה"ק

כל הזכויות שמורות
למכון שיח לבי
שע"י מוסדות בישיבת בארה"ק

להערות והארות ניתן לפנות לכתובת המערכת
siachlibi@gmail.com

ליקוטים משיחות קודש לפרשת שמיני

הניח הרה"ק את הלילקע [המקטרת] מידו, ואמר 'שוין שבת' [כבר שבת], ואמר רי"א 'איך האב געזעהן וי ער איז ארויף אויבן, און איך בין געבליבן אונטן' [ראיתי איך שהוא עולה למעלה, ואני נשאר למטה], שברגע אחד בלא שום פעולה נתעלה מעלה מעלה.

וצריך לדעת שצדיקים אלו מדריגתם גבוה מאד, ואנו רחוקים מאד מענינים אלו, ואין לנו שום השגה בהם, ועל כן צריך להיזהר מאד שלא להיגרר אחר דמיונות שוא, לאמר 'אני נוהג כמנהג צדיק פלוני וכו'', ולהתעצל חלילה בלימוד התורה בהתמדה וביגיעה, או בעבודת התפילה בכוונה ובהתלהבות, כי הם עצת היצר, שפעמים היצר הרע מתלבש ב'זיידענע זיבעצע' [בלבוש משי], ומעלה במחשבתו של אדם תירוצים נאים מלובשים באיצטלא דרבנן, בכדי להניאו מעבודת ה'.

וכדאיתא בספה"ק נועם מגדים, עה"פ 'אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלוקים התהלך נח'. 'אלה' רומז על הקליפות וסט"א, והם 'תולדות נח', שנפילת האדם במצודתו של היצר הרע, הוא תולדה של המנוחה והבטלה בלא עמל התורה, ואם יאמר האדם הרי 'נח איש צדיק תמים היה בדורותיו', ראינו צדיקים גדולים שפעמים שלא עסקו בתורה והיו נחים, זאת ישיב ללבו, שצדיקים אלו רק לעיני בשר היו נראים כנחים, אבל באמת 'את האלוקים התהלך נח' שגם במנוחתם היו הילוכם בדביקות בהשי"ת, אבל מי שאינו במדריגה זו יהגה בתורה יומם ולילה.

יש צדיקים שעבודתם היא כסתר

הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע, מביא בספרו הק' ליקוטי תורה בפרשתו, את דברי המדרש (ויקרא רבה פר' י"ג), 'אמר רבי יודן ברבי שמעון, כל בהמות ולויתן הם קניגון של צדיקים לעתיד לבוא וכו', כיצד הם נשחטים, בהמות נותץ ללויתן בקרניו וקורעו, ולויתן נותץ לבהמות בסנפיריו ונוחרו'. שהשור הבר והלויתן יהיו שעשוע לצדיקים לעתיד לבוא, השור הבר יגח את הלויתן בקרניו, והלויתן ישחט את השור בסנפיריו.

ומבאר שם שיש שני מיני צדיקים, יש צדיקים שעבודתם היא בגלוי, שממשיכים אורות עליונים ע"י קיום המצוות בהתלהבות ורתיחת הדמים, והם בבחינת 'שור הבר'. ויש צדיקים שעבודתם היא כסתר, שבחיצוניות אין רואים מאומה, שעבודתם היא בקרירות בלא התפעלות והתלהבות, וביכלתם להמשיך אורות עליונים בכוונת לבם, וצדיקים אלו הם בבחינת 'לויתן', ונקראים 'נוני ימא', כמו הדגים שבים המכוסים מעין כל, כן עבודתם מכוסה מעין כל. וכמו הדגים השטים בים שביכלתם 'מיט איין שופ' [בטיסה אחת] להגיע מן הקצה אל הקצה, כמו"כ צדיקים אלו ביכלתם בקרירות ובנחת ובטיסה אחת, להתעלות מעלה מעלה.

וכעין בחינה זו, ידוע מה שסיפר הגה"ק ר' יצחק אייזיק מהאמיל זי"ע, שביקר בהיכלו של הרה"ק מרוזין זי"ע, והיה זה בערב שבת אחר הצהריים, ושוחח עמו עד כניסת השבת. באמצע שיחתו, בהגיע זמן כניסת השבת,

המעשה הוא העיקר

'את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת'. ואמרו חז"ל (נדה פ"ו מ"ט) 'כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר', ועל כן אם נמצא קשקשת לבד טהור הוא.

ויש לבאר ע"ד העבודה, הנה ידוע כי הנפש האלוקית יש לה 'מידות' ו'לבושים', ה'מידות' הם אהבה ויראה וענפיהן, וה'לבושים' הם מחשבה דיבור ומעשה של תרי"ג מצוות התורה וענפיהן. והנה ידוע מה דאיתא בתיקוני זוהר, שתורה ומצוות בלא יראה ואהבה אינם יכולים לעלות לפני ה', שאהבה ויראה הם כשני כנפיים להעלות אותם. והנה ידוע כי המעשה הוא העיקר ומי שיש בלבו אהבה ויראה, אך לא עשה את מעשה המצוה בפועל לא יצא ידי חובתו, משא"כ אם עשה את מעשה המצוה אפילו בלא אהבה ויראה קיים את המצוה.

ועד"ז י"ל 'סנפיר' רומז על אהבה ויראה, שהם כדוגמת כנפיים שהדגים שטים בהם, ו'קשקשת' רומז על השלושה לבושים, כמו שכתוב 'ושריון קשקשים הוא לבוש' (שמואל א יז, ה). ועל כן כאשר יש סנפיר לבד, דהיינו אדם שיש לו אהבה ויראה לבד, ואין קשקשת, שאינו מקיים תורה ומצוות בפועל, אינו טהור. אבל כאשר יש קשקשת, דהיינו שמקיים תורה ומצוות בפועל, אפילו כאשר אין סנפיר, שאין לו עדיין אהבה ויראה, טהור הוא.

כשקשורים עם השבת
אין נופלים בימות החול

ויהי ביום השמיני. הרה"ק ב' אמרי חיים מויז'ניץ זי"ע פירש, 'ויהי הוא לשון צער,

דהנה שבת קודש הוא זמן תשובה, שהאדם מטהר עצמו מכל מה שפגם בימי השבוע. וממחרת השבת מתחיל חשבון חדש ולכן נקרא יום ראשון, ראשון לחשבון עוונות. אבל מי שלא זכה לאור השבת קודש, והשבת היא כיום מן הימים אצלו, נחשב אצלו יום ראשון כיום שמיני. וזהו 'ויהי' צער גדול הוא על בני אדם שיום ראשון הוא 'יום השמיני' אצלם.

ההתאספות יחדיו בליל שבת, הוא יסוד גדול בחסידות, ומסוגל לטהרת הנפש, ועי"ז מקבלים חיות בעבודת ה' לכל ימי השבוע הבא, 'לבלתי תהיה סגור מהם ששה ימים המקבלים קדושה משבת קדשך'.

מסופר, אשר בעיר פרעמישלאן, היה הר גבוה מפריד בין המקוה למקום מגורי תושבי העיר, ולא היו יכולים לעבור עליו, אלא כל הציבור היו סובבים את ההר בדרכם אל המקוה, מלבד דו"ז הרה"ק ר' מאיר'ל זי"ע, שהיה הולך לבדו על ההר. פעם א' נמנו ביניהם כמה צעירים פוחזים ללכת ג"כ על ההר, שלא האמינו בגודל קדושתו, ואמרו אם הוא יכול בודאי יכולים אנו ג"כ, ויעשו כן ובעלותם ההרה נפלו ונחבלו. אח"כ שאלו את הרר"מ איך הוא באמת שהולך על ההר ואינו ניזק כלל, אמר להם 'אז מ'איז געבונדן פון אויבן פאלט מען נישט אראפ אונטן' [כשקשורים מלמעלה אין נופלים למטה].

ועד"ז י"ל ג"כ שע"י ההתאספות יחדיו בליל שבת, בונדט מען זיך אן מיטן שבת [נעשים קשורים עם השבת], ועי"ז 'אז מ'איז געבונדן מיטן שבת, פאלט מען נישט אין דער וואכן' [כשקשורים עם השבת אין נופלים בימות החול].

הצדיקים משתוקקים שיהיה טוב לישראל

'וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים'. הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זי"ע פירש, אשר הצדיקים הולכים תמיד בדביקות הבורא ב"ה ודבוקים בעולמות העליונים, וכמו"כ הם בודקים את עצמם תמיד לשוב בתשובה שמא חטאו, אך מכיון שיש להם תשוקה שהשי"ת ייטיב לישראל, אזי יורדים ממדריגתם בכדי להשפיע על ישראל שפע וברכה. וזהו 'וישא אהרן את ידיו אל העם' כמו 'נישא לבנינו' שיש לו תשוקה, לטובת עם בני ישראל, ועל כן 'ירד מעשות החטאת והעולה' יורד ממדריגתו בעבודת התשובה, 'והשלמים' ומעבודת הדביקות שעושה שלום בפמליא של מעלה, בכדי לברך את ישראל.

המכנים אורחים צריך להיות מפריס פרסה ומעלה גרה

היו שני יהודים שבאו לשבות בצל קדשו של דו"ז הרה"ק ר' מאיר'ל מפרעמישלאן זי"ע, וכל א' היה לו אכסניה אצל בעה"ב אחר. את הסעודות סעדו כל א' באכסניה שלו, ואח"כ באו לשולחנו של הרר"מ. ויהי בעת השולחן והרר"מ שואל א' מהם האם אכלת די, ענה האורח לא, שהמארח הניח על השולחן חלות גדולות אך לא פרס אותם לפרוסות, והייתי מתבייש לבקש פרוסה, וישאל את האורח השני, ואתה אכלת די, ויען לא, אכן המארח שלי פרס החלה לפרוסות אך כמעט ולא אכל כלום, והייתי מתבייש לאכול לבדי. נענה הרר"מ ואמר, התורה נתנה שני סימני

טהרה, מפריס פרסה ומעלה גרה, ואם חסר א' מהם הבעל חי אינו טהור, כמו"כ המכנים אורחים צריך לקיים שני הסימנים, גם להיות 'מפריס פרסה' שיפרוס החלות לפרוסות, וגם 'מעלה גרה' שיאכל עם האורח.

מכיון שאתה בוש לכך נבחרת

'ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח'. פירש רש"י 'שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת'. זקה"ק הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע פירש, 'למה אתה בוש' מכיון שאתה בוש, דהיינו שיש לך מעלה זו של יראה ובושה, 'לכך נבחרת' לשמש לפני הקב"ה.

ועד"ז היה אצל הרה"ק מסאטמער זי"ע, שצווה לזקיני הגה"צ ר' ברוך יהודה לעבאוויטש זצ"ל להיות שוחט, אמר לו זקיני, ירא אני מאד להיות שוחט, שהרי שוחט צריך להיות ירא שמים מרבים, נענה הרה"ק ואמר, וכי מי יהיה שוחט מי שאינו ירא, אדרבה דוקא משום שאתה ירא אני מצוה עליך להיות שוחט.

יומא דהילולא של

הרה"ק הרבי ר' מענדלי מויטעבסק זי"ע ביום ל' בניסן בדר"ח אייר, חל יומא דהילולא של הרה"ק הרבי ר' מנחם מענדל מויטעבסק זי"ע, אשר בליובאוויטש היה נקרא ר' מענדלי הראדאקער'. היה מגדולי תלמידי הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע, ועוד זכה להיות בצל הבעש"ט הק' זי"ע.

הנהגתו בחיצוניות היתה בדרך רוממות ומלכות, והיה לבוש בגדי פאר וכו', ובפנימיותו

בספרי תורה אור וליקוטי תורה מאדה"ז, ועי"ז החל להבין היטב ספה"ק פרי הארץ, ואמר שבלתי אפשרי להבין היטב דברי הרר"מ בלא לימוד ספרי אדה"ז, כי דבריו נאמרו בקיצור ובתמצית, ולכל מקום שהיה נוסע, היה לוקח עמו מאמרי אדה"ז לפרשת השבוע, באמרו בלא זה איני יכול לנסוע וייל דאס איז מיין ברויט' [כי זהו לחם חקי]. ואכן ישנם כו"כ מאמרים מאדה"ז, שרואים ממש שהן הם דברי הרר"מ בפרי הארץ, רק באריכות והרחבת הביאור.

שבת אינה רק התענוג אלא קיום רצונו ית' בשביתה

מסופר, שהרה"ק ר' הערש הארקער זי"ע, מתלמידיו של הרר"מ, היה לו שותף בעסקיו, ופ"א נסעו יחדיו לרגל מסחרם, והתאכסנו באכסניא אחת, שהמשרתות שם הלכו בפריצות, השותף שהיה ירא שמים שמר עיניו מראות ברע, ואילו ר"ה נתקף בגועל והחל להקיא, השותף נשתומם מגודל קדושתו, ושאל אותו מנין משיגים מדריגה כזו, אמר לו ר"ה לזאת צריכים לנסוע לרבי, נמנו וגמרו כי יסעו יחדיו לרר"מ. בדרכם שבתו על אם הדרך והיתה השבת לפי ערכם ומעלתם, ולשבת הבאה הגיעו להסתופף בצל קדשו של הרר"מ. ובידוע שהשבתות בצל הרר"מ, היו גבוה מעל גבוה, וכמו שאמר הרה"ק ר' משה מקאברין זי"ע 'ביים הייליגן ליכטיגן צדיק רבי ר' מענדלי, איז א יעדע שבת געווען, אזוי וי ס'איז קיינמאל נישט געווען קיין שבת, און ס'זועט מער קיינמאל נישט זיין' [אצל הצדיק הקדוש הרבי ר' מענדלי, היה כל שבת, כאילו מעולם לא היה שבת, ולעולם לא יהיה עוד].

וברוב התלהבותם בצל קדשו, אמר ר"ה

היה שפל מאד, ובאגרותיו היה חותם 'השפל באמת'. הרה"ק בעל תולדות יעקב יוסף זי"ע אמר משל על הנהגותיו, לאדם שהיה בידו אבן טובה יקרה עד מאד, ולא מצא מקום בטוח לשומרה מפני הגנבים, עד שהניחה בבית הכבוד ששם לא יעלה על דעת שום אדם שהצניעה שם. וכמו"כ הרר"מ החביא את גודל שפלותו בלבוש מלכות.

אחר הסתלקות רבו המגיד, הנהיג את עדת החסידים ברוסלאנד, וגם כמה מחבריו תלמידי המגיד נסעו אליו, ובניהם הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע, שנסע אל הרר"מ כדרך שנוסעים לרבי. כמו"כ נכדו של אדה"ז הרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש זי"ע נקרא מנחם מענדל על שמו הק'.

בהקדמת המלקט לספר התניא כתב אדה"ז 'וקצת מהם נרמזין לחכימין באגרות הקודש מרבותינו שבארץ הקודש תבנה ותכונן בב"א', שכוונתו על הרר"מ וכן על הרה"ק ר' אברהם מקאליסק זי"ע.

אדה"ז אמר שבעת שהרר"מ היה אומר תורה הן בנגלה והן בחסידות, היו צריכים האלטן קאפ [להחזיק ראש] שיוכלו לקבל, שדרכו בקודש היה לומר דברי תורתו בקיצור נמרץ. היה פעם שהגיע אדה"ז להסתופף בצל הרר"מ, והרר"מ אמר תורה, והיו הדברים נפלאים וסתומים, עד שאפילו גדולי התלמידים לא הבינו הדברים על בורים, ואדה"ז ביאר בטוב טעם את דברי קדשו כמה וכמה פעמים עד שהבינו כולם, לשמחת לב כל התלמידים.

ידידי להבחל"ח הרה"ח ר' פייול וייס זי"ל מקרית יואל, הרגיש בנפשו קשר להרר"מ, והרבה לעסוק בספרו הק' פרי הארץ, אך לא היה מבין כדבעי, ומשנודע לו הסיפור הנ"ל, החל ללמוד מדי שבת בשבתו, במשך שעות ארוכות,

ויאמר לה הרר"ש נתתי לו את טבעת היהלום שלך, מיד נזעקה הרבנית ואמרה מה עשית, הטבעת שנתת לו ניהא, אבל היהלום הוא יקר המציאות ושוה הון רב. בשמעו זאת קם הרר"ש ולבש את מעילו, ויצא לרדוף אחר העני, העני שחשש שמא נמלך בדעתו החל לרוץ מהרה, והרר"ש בקשו ברחמים שיואיל לעצור, ויאמר לו רק רציתי להודיעך, שיהלום זה הוא יקר המציאות ושוה הון רב, היזהר והישמר שלא למכור אותו בזול.

בשבת בדרשתו סיפר זאת הרר"ש, ופירש בזה מה שאמרו חז"ל (שבת י:) 'לדעת כי אני ה' מקדשכם, אמר לו הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם, הקב"ה ציוה למשה רבינו להודיע לבני ישראל, ששבת היא מתנה טובה שיש לו בבית גנזיו, ושויה הרבה מאד, אל תמכרו את השבת בזול, פארברענגטס נישט דעם שבת מיט ביליגע זאכן [אל תעבירו את השבת בדברים בטלים].

לשותפו 'ראה מה רב המרחק בין השבת שעברה לשבת זו'. נענה הרר"מ ואמר לו 'רבי הירש, היתכן שאתם אומרים כן, וכי שבת היא רק התענוג, הלא אמרו חז"ל (סנהדרין נח:): 'גוי ששבת חייב מיתה', וכי הגוי יודע ומבין מה היא שבת, אלא מה שהוא מניח את הקרדום ושובת ממלאכה, זו היא שבת'.

יומא דהילולא של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע

ביום ל' בניסן בדר"ח אייר, חל יומא דהילולא של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע. מסופר, אשר בכל פעם שנכנס אליו עני לבקש נדבה, לא היה שייך שיצא מביתו בלא נתינה. והיה פעם שלא היה לו אפילו פרוטה אחת בבית, וראתה הרבנית שנכנס אליו עני ויוצא, והיה לפלא בעיניה שכן ידעה שאין בידו מעות כלל, מיד נכנסה לשאלו מה נתן לעני, שאם יצא בודאי נתן לו.

• ואלו נדיבי הלב שנדבו חלק מהוצאות הגליון •

	<p>הרב ר' אלימלך קרויס שיחי' - בית שמש</p> <p>♦</p> <p>לזכות</p> <p>דבורה בת יהודית רבקה</p> <p>אשר בן יהודית רבקה</p> <p>שפרה פעסיל בת יהודית רבקה</p> <p>עקיבא בן יהודית רבקה</p>	<p>החתן</p> <p>חיים קליינמאן שיחי'</p> <p>פ"ת</p> <p>♦</p> <p>לרגל שמחת בואו</p> <p>בקשרי שידוכין</p> <p>בשעטומ"צ</p>
--	---	---

• לתרומות והנצחות ניתן לפנות למס' 053-3175770 •

